

ELŐFIZETÉSI ÁR
szétküldésével helyben
vagy vidékre:

Égész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
Egy hórr . . . 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 6 kr.

KIADÓHIVATAL:
Iskola-utca, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET
és nyilvántartási közleményeket a
kiadóhivatal mérsékelt árjegy-
zék szerint számít.

SZERKESZTŐI IRODA:
Iskola-utca, Dáni-ház, '8. sz.

Bérmendetlen levelek csak
ismert kéztől fogadtnak el.

Az álmodozó Románia.

Szeged, június 26.

A politikának nincs nagyobb megölő betűje, mint az álmodozás. Hiu ábrándokban ringatni magát egy nemzetnek, fellegvárakat építeni minden alap nélkül belügyeinek elhanyagolásával: vesztére törhet a nemzet jólétének, sőt fönnállításának is. A fantázia nagyon jól állhat a regényírónak, alakjai kiszínezésében, meséjének elevenítésében kiváló szolgálatot tehet; de hol egy nemzetet kormányozni hivatott politikusok kapkodnak fantasztikus képek után: könnyen szétfoszhatnak ott az állam, mint az a kép, amely csak képzeletben létezik.

Románia vezérférfiai is a nagy-zók iskolájába tartoznak. Oly csillogó látványokkal kápráztatják a románok szemét, melyek ködfátyolképeknek nagyon beillenek; de nem alkalmasak arra, hogy megvalósulhassanak. Szemfényvesztés az egész. A nemzeti dicsőséggel való szemfényvesztés, semmi egyéb.

Gradistenu szenátor ugyancsak erős bizonyítékát adta annak, hogy mily kevés benne az államférfiúi érzék és tapintatosság. Egy, e napokban tartott ünnepély alkalmával olyan fölköszöntést intézett a román királyhoz, melylyel igen rossz szolgálatot tett nemzetének: „Felséged koronájából hiányzik még — ugymond — néhány gyöngy; a Bánát, Bukovina és Erdély; reméljük azonban, hogy nem örökre!”

A szenátor ur üres szavainak

TÁRCZA.

Holdkóros asszony.

Angol regény.

15

(Folytatás.)

Nem merek majd ismét lóra ülni, még az ön kíséretében sem, Anstruther ur, szölt Edméé elégedetlenkedve. Ez a falusi élet árnyoldala. Alig hogy örülni kezdünk az enyhe őszi időnek, az urak belefognak a vadászatokba és ha ők maguk elég okosak is visszavonulni lövöldözéseikkel az erdő sűrűjébe, hát ellenkezöt teszik a vadászok és inasok, mint ma az az ostoba ficzkó. Kinek a szolgálja . . .

— Azt hiszem, a maga szolgálja, felelte Rolló, a zsebébe nyulva, hogy elővegye annak a szörnyen szidalmazott fiatal embernek a névjegyet.

— Azt hiszem, a folyamán tul fekvő birtok a Norhurst hercege, folytatta Edméé, nem figyelve Rolló megjegyzésére, Yalden ur ilyesmit mondott a mamának. Unokájáé az öreg hercegnek, aki — emlékszel Madge? — mindig oly erősen meghajította magát templomból kijövet és akit elég illetlenül söprünyének nevezünk el, mert olyan hosszú volt és sovány. Azt gondolom, értesíteni kellene ő fenségét emberei ügyetlenségéről. Bizony megérdemelne az a ficzkó, hogy elbocsássa.

Rolló pajkosan nevetett.

— Megmondhatná ezt neki, — Edméé kisasszony, majd ha eljön, amit bizonyosan meg fog tenni, hogy kérdezősködjék, az ijedtségnek nem voltak-e önré és nővérére nézve rossz következtetései. Többszörösen kért engem is, adnám tudokra, mennyire sajnálja vigyázatlanágát.

legkisebb fontosságot sem lehet tulajdonítani. Még a királyi kézzsoritás is gyöngye valami ám, melylyel a rajongó szónok meg lett jutalmazva. A király is, a szenátor ur is bizhatnak a román dynasztia fölvirágzásában, ez szabadságukban áll: megvalósulhatnak rajzolhatják azt a reményt tetszésük szerint, mely szívüket erősen dobogtatja.

Az ilyen ártatlan gyerekjáték legfőlebb megmosolyogni való; de az a momentum, mely a képzelőtehetség ama naiv nyilvánulásával kapcsolatban van, hogy t. i. Románia az erdélyországi határszélek erődítésére tizenöt milliót határozott fordítani, már a mi szempontunkból figyelemre méltó.

Ez a tizenötmillió áru készülődés ugyanis nem jelenthet mást, mint Romániának Ausztria-Magyarország ellen való fenyegető indulatát. A szomszéd királyság Ausztria-Magyarországgal szemben akarja megmutatni vitézi voltát; nagy nemzeti álmúinak megvalósításához koronája innen akarja nyerni a gyöngyöket.

Mind szép és jó volna, ha mindehez nekünk is nem lenne egy-két szavunk. De hát mivel véletlenül nekünk is van egy kis közünk a dologhoz: az egész készülődés neveltséges játékká fog törpülni végeredményében.

Románia e nagyzó törekvéseivel nemcsak meddő nagyzást, de hálátlanságot is követ el Ausztria-Magyarország ellen; mert mint nyilvánvaló, egy állam kormánya sem

— Csak nem akarja ezzel azt mondani . . .

Edméé rémülten szakítá félbe magát, mert Rolló Norhurst herceg névjegyet nyújtotta át neki.

— Ön tehát azt hiszi, kérdezte Edméé, hogy a herceg meg fog bennünket látogatni?

— Nem kéte'kedem benne, felelte Rolló, mert . . .

E szavaknál hirtelen Marguerite tekintett, kinek sötét pir szállott arcára, míg Edméé nem éppen kellemes meglepetésről tanuskodó fölkiáltást hallott.

Edméé őszintén szerette nővérét és igen örült megmenekülésének. De amennyiben a dolog egy házasulandó herceggel volna ismeretségre vezetendő, Edméé jobb szerette volna, ha az miatta történik.

Helena lady nem kevésbé ijedt meg, midőn hallotta, minő veszedelembe juthatna volna mostoha leányai a vigyázatlan puskaövés által. Anstruther asszony pedig keményen szidta fiát, amiért azt a büntetni való lövöldözöt el nem fogta rögtön, avagy kellőké meg nem fenytette. De midőn megtudta, hogy a vigyázatlan vadász Norhurst herceg volt, akkor kissé mérsékelt hangját és beismerte, hogy eljárása bár nem volt éppen óvatos, minden esetre menthető is.

Anstruther asszony annyit beszélt e dologról, hogy, mikor végre abbahagyta, mindnyájan örültek.

És szívesen elfeledték volna az ifju herceget egészen, ha másnap reggel meg nem jelenik látogatóban.

Marguerite és nővére éppen azt határozta, hogy Rollóval egy kissé távolabb eső kastélyromot keresnek föl, Helena lady és Anstruther asszony pedig, kik a faluba mentek bevásárlásokat tenni,

tanusított iránta több jóindulatot, mint éppen Ausztria-Magyarország.

Ennek az államnak köszönheti, hogy ma már a koronás királyok tanácsában vehet részt. Ezt ott mindenki szívesen elismeri a román nemzet józanabb, intelligensebb osztályában. Csak az a baj, hogy ez időszerint nem ezen józan elemeknek a szava döntő Romániában, hanem Bratianu akarata. Ebben a Bismarckot utánzó emberben látja mindenki, hogy kész föláldozni öntejűségének még a kivívott alkotmányos rendszert is, ha kell.

Most, csak hogy az elkeseredett oppozíciót elaltassa, a nemzeti dicsőség képeit tárogatja föl nemzete előtt, a nemzet szemébe port akar hinteni.

Csak aztán Románia ne adja meg az árát nagyzó, szemfényvesztő politikájának!

A csángók ügye. A csángó-magyar egyesület hétfőn délelőtt 12 órakor Somssich Pál elnöklete alatt gyűlést tartott.

Elnök az ülést megnyitván, fölolvastatta a miniszterelnök levelét, melyben ez ügyben vezetó kormánybiztosul G r o m o n D e z s ő t nevezi ki, továbbá Lónyai Menyhért gr. levelét, melyben ez 12 csángó család részére rétközi uradalmán lakást és állandó munkát biztosít.

Ezután elnök bejelenti, hogy kezei közé eddig 56,715 forint érkezett, melyből 3400 csángó betelepítésére elkölvetett 42,568 frt 87 kr.

Fölolvastattott még a miniszterelnök-höz intézett memorandum, továbbá Kutiányi vállalkozó beadványa, melyek után

megígérték, hogy hazafelé jövet találkoznia fognak a fiatalokkal. Boszantó volt, hogy kivándorlásukat egy idegen miatt el kellett halasztani és az ifju herceg zavara, midőn a terembe lépett, oly nagy volt, hogy Edméének Rollóhoz tett süttőg megjegyzése szerint a herceg is alighanem szívesen jött volna egy órával később, ha tudja, hogy akkor senkit sem talál idehaza.

Norhurst herceg egy elhibázott nevelés áldozata lett. Anyja beteges, együgyű asszony volt, ki a fiát rettenetesen elkényeztette és nevelését tökéletesen elhanyagolta. És midőn ő is követte korán elhalt férjét a sirba, a fiu nagyatyjára nézve már lehetetlenség volt kiköszörülni a nevelés csorbáit.

Hölgyek között a fiatal ember, foggyatkozásai tudatában, igen zavartnak érezte magát, míg ellenben a férfakkal nagyon is durván társalgott és beszédjének rendszerint meg volt az — istálló szaga.

Csupán a kutyákat és lovakat ismerte alaposan.

— De hibái mellett jó tulajdonságokkal is rendelkezett Norhurst Geoffrey herceg. Oly jóságos és nagylelkű volt alattvalói iránt, hogy azok imádták őt.

Helena lady szánakozott a fiatal ember ügyetlenségén és eloszlatni igyekezett zavarát, előzékenységgel fogadván a herceg mentegetőzéseit.

Helena lady évek előtt néhány hetet töltött Norhurst Abbey-ben, a fiatal herceg ősi kastélyában és a látogatásról, a Norhurst kastélyban töltött kellemes napokról beszélve, mindinkább kisegítette ügyetlen vendégét a zavarból.

Lassankint a többiek is beleavatkoztak a beszélgetésbe. És habár a herceg egyetlen önálló megjegyzést sem tett, mégis felelhetett azon kérdésekre, melyek

elnök bejelenti, hogy a csángó-magyar egyesület mint segélyző-egylet folyamodni fog a közlekedési miniszteriumhoz a pórtai portomentességért, illetőleg küldeményeinek bérmentes fölvétele és kiadásáért.

Miután még Nagy György kormánybiztos tett jelentést a csángók jelen helyzetéről, mely a lehető legmegnyugtatóbb, elnök a tagoknak köszönetét fejezvé ki közreműködésükért, az ülést 1 órakor föloszlatja.

Fiuméből írják: Az angol hajóraj jelzett 3 hajója, ugymint az Inflexible és Monarch tornyos páncélos hajók, továbbá a Caryfort fa-fregatta hétfőn d. u. 3 órakor megérkeztek. Tengernagy nincs velök. Látogatásuk egészen magán jellegű. Mindhárom parancsnok egyszerre tisztelgett a kormányzó helyettesénél a kormányzó palotában. A látogatás holnap fog viszonzatni. — A megérkezett hajók tisztjei és legénysége már is nagy számban láthatók az utcákon. A hajók egyenesen Velenczéből jöttek ide.

A hercegovina-montenegrói határon, mint Cattaróból jelentik, serényen folytatják a határerődök építését. Az utolsó időben Horvátországból, Istriából és czegovinából számos új munkás érkery az építésekhez. Az erődök öszre már valamennyien készen lesznek.

A tonkingi viszály. A „Daily News” a Reuter-ügynökség általunk ismertett jelentésével szemben nyilatkoztatja, hogy Cseng marquis határozottan megczáfolja azon hirt, mintha Franciaország és Kína között Tonkingra nézve meg egyezés jött volna létre. Nevezett hirlap megerősíti, hogy Yung-nan, Kuangsi és Kuangton tartományok több részén kínai csapatok összpontosítottak.

ket Edméé és Rolló intéztek hozzá. Marguerite szeméit se merte fölemelni. Jelenléte oly varázst gyakorolt reá, hogy mihelyt Marguerite a nővérehez pár szót intézett, a herceg hirtelen félbeszakította saját mondatát, és a bájos leány szavaira figyelt.

Helena lady észrevette, hogy kínos szünetek állnak be a társalgásban. Egy szép fegyvergyűjteményről kezdett tehát beszélni, melyet a hercegi kastélyban látott.

— Boldogult férjemnek, így szölt sóhajtvá, egyik kedvencz óhajta volt hasonló gyűjteményt szerezni. E czélből néhány, igen értékes és ritka fegyvert vásárolt, midőn utoljára Florenczben járt. Angolországban aligha találni ezeknél szebb példányokat. Azt hiszem, nem látta még azokat ön sem, Anstruther ur. Ön és a herceg talán jó tanácsokat adhatnának a rendezést illetőleg. Most a képtárban vannak elhelyezve több szekrényben. Ha tetszik, menjünk le és nézzük meg.

Készséggel emelkedtek föl helyeikről mindnyájan, örülve e menekvésnek. Mert fáradságos dolog volt a társalgást folyamatosan tartani oly vendéggel, ki, miként a herceg, legfőljebb lovak, kutyák iránt érdeklődött. Magára a hercegre nézve ugyan igen unalmasnak tetszett az értékes fegyverek megtekintése, de szívesen vett minden alkalmat arra, hogy közelében maradhasson Margueritenek, akinek bátorsága csodálatát hivta ki előző napon. Szerette volna őt megszólítani és saját szájából hallani, hogy megbocsátja-e tegnapi ügyetlenségét. De soha sem volt nagyobb zavarban és nem tudott a megszólításra alkalmas szavakat találni.

Azonban sikerült neki bizalmasabban szólani Anstruther Rollóval, kivel egye-

SZEGEDI NAPLÓ

1883-ik évi

harmadik évnegyedére.

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt 20 kr.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva s vidékre postán küldve értendő.

A kiadóhivatal.

— **Hazafias adomány.** Az árvis veszály napjaiban Ráth Mór, a magyar irodalom emelése körül annyi érdemeket szerzett kiadó, hirlapilag közzé tett nyilatkozata szerint kiadványaiból 5000 forintig terjedhető megrendelést ajánlott föl a városnak. Reizner könyvtárosnak ez ügyben tett előterjesztése alapján a tanács közelebb megkereste a hazafias adományozót s meleg köszönetét nyilvánítván nagybecsű adományáért, egyúttal kérdést tett hozzá, hogy mily módon mehetne teljesedésbe az adomány?

— **Lóverseny és lóárverés.** A szegedi gazdasági egyesület az általa rendezendő lóverseny napját, legutóbb tartott választmányi ülésén f. évi augusztus hó 20-ik napjára, azaz szent István ünnepének délután 3 órájára tűste ki. Ugyanezen alkalomból az egyesület lóárverését is rendez, az e célra legalább 48 órával a verseny előtt, és a futó lovakat illetőleg egy fél órával a verseny után bejelentett, s az előállítási bírálat és kiküldetési ár meghatározására kiküldött bizottság által elfogadott lovak fölött, melyek a versenyterepen a tulajdonos által előállítva lesznek. A verseny rendezésére az egyesület választmányja által kiküldött versenybizottság Péter Pál ünnepén, 29-én d. u. 4 órakor tartja szervezkedő ülését s ez alkalommal megállapítandó határozatait hirlapilag és hirdetmény útján közzé teendő.

— **Orült volt-e?** A toronyban történt rémes eset tárgyalásával foglalkozik még ma is a közönség. Megoldatlan kérdés maradt mindaddig, hogy örült volt-e

dül maradt, míg Helena lady és leányai a képtár kulcsait keresték.

A képtár kedvenc tartózkodási helye volt a boldogult baronnek és halála óta nem lépett be abba senki.

Kis ideig Rolló a herczeggel mulatott, de aztán Margueritehez csatlakozott és egyes értékes festményekről beszélt vele, teret engedve Edmének, hogy a herczegen apró kaczer fogásait gyakorolja.

Kis csoportokra volt így oszolva a társaság. A herczeg, mialatt hozzá Edméé beszélt, folyvást Marguerite felé nézett, kinek beszélgetését Rollóval Helena ladynek egy éles fölkiáltása szakított meg.

A lady egy szekrény előtt állott, melynek fiókjai vörös bársonnyal voltak bélelve. Különbféle értékes és ritka tárgyak voltak ott elhelyezve: arany sarkantyuk, egy smaragddal kirakott fogóju török kard, egy gyöngyökkel ékített paiza, egy pecsétgyűrű, melyet valamelyik Lorrington herczegtől kapott, kinek életét mentette meg és még több más hasonló ereklyét, melyeket mindenkör becsesek, egy ös, folt nélküli nemességére büszke családra nézve.

Sajátságos és borzasztó halála előtt kevéssel, maga Lorrington Denys rakta be ezt a szekrényt és Helena lady mellette ülve nézte volt a munkáját. A lady híven emlékezett minden adomára, melylyel boldogult férje mulattatta és egészen megelégedve a társaságról állott most a szekrény előtt, szeliden érintve a különböző tárgyakat, melyeket férje tett oda és emlékeztette a boldog napokra, midőn még vele volt.

(Folyt. köv.)

a szerencsétlen Vedres Márton, vagy sem? Iszonyu tette bizonyára a legdühöngőbb örületre vall. A kérdésre azonban az orvosi vélemény, a megejtett bonczolás alapján, ellenkező véleményt ad. Az iszonyu módon kiszenvedett legény agyrendszere teljesen épp állapotban találtatott. Tehát nem örült, hanem, mint a bonczolásnál kiderült, a legnagyobb mérvben ittas volt. Kiállhatatlan fojtó borgöz lepte el a boncztermet, midőn a holttest mellkasát szétvágták. Egész bensejét áthatotta a kábitó, erős borgöz s az orvosi vélemény szerint ennek hatása alatt tört ki belőle a fékvesztett indulat. De hogy Vedres előre megfontolt szándékkal követte el tettét, azt a hátrahagyott levélen kívül egyéb körülmények is igazolják. Többek közt tudomásunkra jutott, hogy Vedres egy czimborája társaságában végzetes tettének elkövetése előtt 2—3 órával együtt borozott egy budapesti-országi kocsimában. Sokat ivott már, midőn egyszerre oda szól barátjának: „Hallod-e komám, gyere velem, ha emberhalált akarsz látni!“ A megzölitott tréfára vette a beszédet s nevetéssel válaszolt. De Vedres csak újra hívja: „Gyere no, ha megakarod nézni halálot!“ Társa erre már azt mondta neki, hogy ne bolondozzon s röviden ezután elváltak. Dél felé járván az idő, valószínű, hogy a legény akkor ment végzetes utjára. — A meglőtt munkások közül Terhács István ma is élet s halál közt fekszik, társai azonban annyira jobban vannak, hogy ma már munkába is álltak.

— **Legujabb építkezések.** Az építkezési bizottság tegnap délelőtt tartott — az idén 51-ik — ülésében 15 különböző építkezés iránt beadott kérvényt vett tárgyalás alá, amelyekre nézve az engedély kiadását a megtartott helyszíni szemle alapján fogja javaslatba hozni. A kérvények a következők: Földszintes épületekre: Varga Sándor (ösz-utca), Palotás Sándorné, Országh Julianna (hétvezér-utca), Balogh Ferenc és neje Gárdián Rozál (déliab-utca), Ábrahám Julianna öz. Puskás Vinczéné (harmat-utca), Szücs Vincze és neje Kiss Borbála (alföldi-utca), Vas János és neje Budai Rozália (Honvéd-tér és zászló-utca), Simonics József és neje Csermendi Ida (Margit- és zsinagóga-utca sarkán), Nagy Márton (hétvezér-utca), öz. Temesvári Józsefné, Hajnal Anna (Anna-utca). Udvári melléképületekre: Bodnár János (veresács-utca), Vass Pál (Damjanics-utca), öz. Makra Józsefné Szél Erzsébet (nemestakács-utca). Ideiglenes épület állandósítására: Virágh József (zárdá-utca folyosó-építéssre), dr. Réthy M. (Tisza-Lajos-körút) engedély meghosszabbításra, Schaller József (Szt. György-utca).

— **Önmérgezés az utcán.** A tegnapi viharos sötét éjben a rókusai örzárat a Valéria-téren haladva, a közeli utcasarok felől elhaló, fájdalmas jajra lett figyelmes. A hang felé tartva, néhány percz múlva ráakadtak a jajgatóra egy az utca kövén elnyulva vergődő fiatal asszonyban. Itt kivehető volt sirásából panasza: „Nem akarok élni, hagyjanak meghalni!“ A rendőrök fölemelték a szerencsétlen asszonyt, ki hosszas faggatás után végre elárulta, hogy megmérgezte magát, kékköldöt ivott itt az utcán s az kinozza olyan nagyon. Azonnal kórházba szállították, hol gyors ellenszer beadása által némileg enyhült a fájdalma. Életéhez mindazonáltal kevés reményt lehet fűzni. Singlédi Bálintné, Kispál Julcsa a szerencsétlen fiatal asszony neve. Szomoru sors jutott neki is osztályrészü. A férje már egy éve elhagyta s a hányódás-vetődés alatt annyira meguntta az életét, hogy attól meg akar szabadulni. A szerencsétlen asszonyt a kórházba gondosan ápolják.

— **A felsőtanyák közbiztonsága.** A felsőtanyákról ismét lopást jelentenek. A mult csütörtökön virradóra Sutka Péter tanyájáról ismeretlen tettesek egy szép lovat elhajtottak. A gazda, mint értesülünk, azon-

nal jelentést tett a h. pusztai kapitánynak, de a nyomozás mindaddig is eredménytelen maradt. — Nem tudjuk mennyire vette figyelembe a főkapitány ur a felsőtanyaiak lapunkban érintett panaszatát, de hogy az nem alap nélküli, azt ezen újabb eset is bizonyítja.

— **Örvendetes hír.** Egészen megbízható forrásból nyert információk alapján azt az örvendetes hírt közölhetjük olvasó közönségünkkel, hogy a 46-ik gyalogezred törzse s azzal együtt az ezred zenekara a folyó évi szeptember hó 16-án Szegedre, mint végleges állomási helyére tényleg át fog költözködni. Ezzel Szeged város közönségének rég táplált s gyakran kifejezett jogos óhaja meg teljesedésbe.

— **Kereskedő-ifjaink nyári vigalma.** Az első nagyobb mulatsága lesz a nyárnak a kereskedő-ifjak együletének a jövő hó 7-ikére kitűzött táncvigalma. A vigalmi bizottság Wagner Gusztáv ur elnökle alatt nagy tevékenységet fejt ki máris a vigalom minél fényesebb sikere érdekében. Tagjai a rendező bizottságnak: Vass Viktor (jegyző), Danner János (pénztárnok), ifj. Scheinberger Antal (ellenőr), Aigner Lajos, Adler Soma, Brauswetter Ottó, Bugarszky Sándor, Eisner Ignác, Buziási Eisenstädter Richard, Felmayer Antal ifj., Kiss Gyula, Konrad Ernő, Kontrászy Ferenc, Horth Antal, Grünblatt Lipót, Szalay Soma, Mayer Jenő, Kiss Arnold, Milkó Henrik, Pocsátkó Károly, Koch Sándor, Löwinger Gyula, Ligeti Imre, Singer Ferenc, Rubin Albert, Stern Bernát, Pillich Lajos, Steiner Béla, Winkler Sándor, Pfann Kálmán és Schäffer Vilmos. A bizottság tegnapi ülésében előterjesztettek az eddig tett intézkedések, melyekből kiemeljük a következőket: Schäffer Vilmos együleti titkár minapában Temesvárott járt és a vigalomra személyesen szerződött a 61-ik gyalogezred 40 tagból álló teljes zenekarát. A tánckörönd díszítését Rubin testvérek eszközöndik. Nagy súlyt fektet a bizottság a világitásra, amennyiben maga a tánckörönd 120 lámpionnal lesz ellátva és a népkertbe vezető utak is teljesen ki lesznek világítva. A katonazenekar a legujabb táncdarabokat fogja játszani, szünórákban sétahangverseny tartatik, melynek műsora annak idején a hirlapokban ismeretik. A tánckörönd fényesen földiszíttetik. Kacziányi főreáltanodai rajztanár, a bizottság kérésére béli képeket illusztráló festményeket készít, melyek a táncköröndben függesztetnek föl. A meghívók díszes kiállításuk miatt csak egy-két nap múlva lesznek szétküldhetők. — Kereskedő-ifjaink sokkal inkább megállapították eddigi estélyeik sikereivel jó hirnevöket, semhogy e vigalmuknak valami nagy reklamra volna szüksége. Már is tapasztalható a közönség körében az érdeklődés, készülődés.

— **A kuruzslás áldozata.** Egy veszedelmes kuruzsló uri asszonyt tartóztatott le tegnap a rendőség. Nyomára a következő eset vezetett: B. felsővárosi fiatal gazda reggel Aigner kerületi orvosnál megjelenve, jelentette, hogy halottja van. Felesége szenvedett, ki hosszas mellbetegség után. A kerületi orvos szokásos kérdésére, hogy ki volt az elhunyt orvosa, a gazda előadta, hogy feleségét egy Wenzli Mártonné nevű „bécsi doktor-asszony“ gyógyította. A kerületi orvosnak gyanusnak tűnőn föl a dolog, a rendőség közbenjöttével vizsgálatot tartott az illető „bécsi doktor-asszony“ nál, aki felsővárosban évek óta nyíltan üzi a kuruzslás mesterségét. A kuruzsló asszony lakásán egy egész kosár különféle, üvegekben elhelyezett, ákom-bákomot találtak, s ezek egyikével gyógyította a vén matrona B. gazda feleségét is, addig, míg bele nem halt. A kuruzsló-asszony kérdőre vonatván, erősen szabadkozik, mintha ő orvosságokat készített volna, vagy hogy valahol is ajánlkozott dokorképen. Huszonöt év óta lakik Szegeden, eleinte csak jó ismerőseinek ajánlgatott „üdvösséges theákat“, azután, hogy azok használtak, éjnek idején is fölverték, hogy beteges házakba menjen. Csupa emberbaráti szeretetből is adott egyik-másik betegnek egy kis theát, de nem abból élt, védekezett az öreg uri

asszony. De erre B. gazda szemébe mondta, hogy tőle is 15 frtot alkudott ki felesége gyógyításáért. A kuruzsló asszony ellen vizsgálat indittatik. Ezerféle fűből, fából s tudja isten miből össze fűzött-kotyvasztott „orvosság“ aivégelemzés alá veendő, kitudandó, rejtenek-e magukban veszélyes anyagot. B. gazda elhunyt feleségének halálakára nézve nem lehet határozottan konstatálni, hogy a bekövetkezett halálra a „doktor-asszony“ itala befolyással volt, mert B-né régóta nehéz betegségben szenvedett. Maga a kerületi orvos is gyógyíthatatlannak ismerte. A kuruzsló asszonyt a vizsgálat tartamára szabad lábra helyezték.

— **Az Oltványi-féle apácza-intézetnek hatótálya leánynevelésében** tegnap s ma kitűnő eredményel folytak le a vizsgálatok. Nagyszámú látogató-vendégség jelent meg ezuttal is az életrevaló intézet vizsgáin. A növendékek értelmes talpraesett feleletei, szép szavalmányai, ügyes zongora játékaik az intézetnek ezuttal is csak a legszobbi elismerést vívták ki. De legszobbi eredmény mutat föl az intézet a növendék-lánykák kézimunka kiállításával. Finom izléssel s dicséretre méltó ügyességgel készített tiszta szép munkák ezek, összesen 1130 db, melyek a nagy teremben vannak kiállítva. A szülőknek különösen nagy öröme telik a ritka ügyességgel készített foltzásokon, melyek csak úgy lehet észrevenni, ha a kelme a világosság felé fordítatik. Az igazgató kedvenc darabját, a „Pacirta“ című balladát ezuttal is szép eredményel adták elő a növendékek. Kedves jelenet volt a vizsga végén, midőn egy VI. osztálybeli tanonc társai nevében az igazgatótól elbucszott s ennek fáradozásait átértzett hálás szavakban köszönte meg. Az igazgató-prépost a lányka kedves szavai után épületes oktató beszédet intézett a növendékekhez.

— **Kicsinyek mulatsága.** A rókus városrészi kisedővívő intézet tanítói testülete az intézetbeli kicsinyek számára tegnap délután a Temesvári István-féle mulatókertben igen sikeres mulatságot rendezett. Körülbelül 130 főnyi apróság nyüzsgött a csinos mulatókert környékén, a kedves gyermekjátékok ezerféle nemével foglalkozva. Az apróság örömeiben a nagyok között sokan részt vettek. A nagy publikum zömét természetesen a szülők képezték. A kicsikék nem csupán a cziczizás s hempergőske örömeit élvezték, — hanem volt ám zene és tánc is. Gyönyörű volt nézni az ökölnyi kisasszonykák gavallérkakat, amint a Gilagó nőbégyesen lejtették az andalgót és magyart. A kedélyes gyermekmulatás egész naplementéig tartott, akkor a nagyok fogtak a tánczhoz s folyó késő éjjelig. Szerdán a felsővárosi kisedővívő intézet mulat majd a Temesvári kertben.

— **Sétatereink ültetvényei** a tegnapi szélvihartól jelentő károkat szenvedtek. Ugyanis, az erős a gyöngye fiatal fák ágából sokat elvált; néhol a lombosabb fiatal csemeték derékban is eltörték. A kórzó nyörű akáczfái is sokat szenvedtek, ágakat is hasgatott le róluk az erős szél. Ezek a szép lombos fák különben igen gyönki voltak téve a szél rombolójének, mert egyik mellett sincs más. Hogy hová lettek innen a káró mert voltak — megtudná-e azt a rendmondani?!

— **Derék kézimunka-tanítónők.** Az iskolaszék köréből arról értesít bennünket, hogy a felsővárosi 3-ik és 4-ik leányosztály növendékei által tartott zárvizsgálat alkalmából kitűzött kézimunka-gyűjtemény csinosan az iskolaszék kiküldötteket s a vizsgálaton jelen volt közönséget egészen lepte. Olyan tárgyak is találkoztak gyűjteményben, amelyeknek előlhoz felnöttek türelmét is próbára fáradtság és ügyesség kívántatik. A munka tanítása körül elért ezen eredményért Tóth Szuha Mária és Czi Maletinszky Lenke tanítónőketán megillette az elismerés, ami az iskolaszék kiküldöttei által kiadott.

— **Ajánlat a városnak.** Szántó János helybeli lakos, ki az alsóvárosi és leányiskola építési vállalatánál dolgozik, most az iránt folyamodott a városhoz, hogy Mars-téri 12. és 13. szám alatt fekvő téglából, rőcsbarcsra rakva, minden tekintetben

dan épült sarokházára, mely f. évi június hó 16-án tartott közérverésen 19,500 frtért adatott el, a város részéről f. évi június hó 1-ő napjáig jutó ajánlat tételessék. — Ebbeli kérelmét azzal indokolja, hogy említett házán, az építkezési kölcsön 18,500 frt van betáblázva, de még ezen kívül két részlet törlesztésével 1110 frttal is hátralékban, és így tartozása 19,610 frtot tesz ki, nem is számítva a késedelmi kamatokat és behajtási illetményeket. A város tetemes, mintegy 400—500 frtnyi kárt szenvedett ezen ügyben, mert az árverési és egyéb előnyös követelések első sorban lesznek a vételárból levonandók. — A megvételre különösen kiemeli, hogy háza testvérek között is megér 30,000 forintot, de azt most jutányosan meglehetne szerezni, és a város czélszerűen fölhasználhatná tűzoltói és rókus városi rendőrségi laktanyának — melyekért a város mostan bért fizet; de emellett fölösleges, hasznot hajtható helyiségek is maradnának, melyeket bérbé kiadva vagy egyébként is lehetne használni; — vagy esetleg lehetne némi átalakításokkal iskolának is használni.

Sorshuzás.

A szegedi evang. egyház által kibocsájtott jótékony célú sorsjegyeknek húzása f. június hó 29-én visszavonhatatlanul megtörténik, tiszteletteljesen kéretnek az érdekeltek, hogy a még kinlívő sorsjegyek értékeit készpénzben f. június hó 28-ig Szegedre beküldeni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben érvénytelenítettnek és csak azon sorsjegyek nyerhetnek, melyeknek értékük az egyház pénztárába befolyt.

Szeged, 1883. június 25.

A szegedi evang. egyház
előljárósága.

Távirat.

A tiszta-ozslári bűnpör.

(Saját külön tudósítónktól.)

Nyiregyháza, jun. 26.

A tárgyalás 7-dik napja.

A nyiregyházai közönség körében általánosan kedvező hatást gyakorolt az a hír, hogy az igazságügyminiszteriumban Pauler Tivadar igazságügyminiszter elnöklete alatt értekezlet tartatott Szeffert Ede kir. főügyési helyettesnek visszahívására tárgyában. — Szeffert Ede magaviselete közvádloi minőségében a tárgyalás komolyságának, az állami képviselő tekintélyének, az igazság kutatásának határozott hátrányára szolgált s nem-csak a nagy közönség, de a bíróság körében is rossz vért szült.

A közvélemény lecsillapítása és a közvádloi állás jól fölfogott reputációjának érdekében nagyon helyesen cselekszik Pauler igazságügyminiszter, ha Szeffert visszahívását foganatosítja s helyére oly egyént ültet, ki az állam tekintélyét erőteljesebben megóvjá.

A mai tárgyalás 9 óra után néhány perczel vette kezdetét.

Elnök jelenti, hogy a törvényszék tegnapi határozata folytán Szabolcs megye alispánját, Zoltán Jánost megkereste a Grossberg Leoné elleni rendőri felügyelet megszüntetése iránt.

Friedmann védőügyvéd, mint mindennap, ma is konstatálni kéri Bary vizsgálóbíró jelenlétét, illetőleg határozathozatalra kéri a tszéket az iránt, hogy jelen lehet-e Bary vizsgálóbíró a tárgyalásokon, miután a Péczeli Kálmán irnok és Recsky András csendbízós által érintendő körülményekre esetleg Bary vizsgálóbíró is tanúzásra lesz idézendő.

Szeffert főügyési helyettes indítványt tesz, hogy tanuként Bary vizsgálóbíró is kihallgattassék.

Ez indítvány tárgyában való határozathozatalra a törvényszék visszavonul, mely tanácskozás után elnök kihirdeti a törvényszék határozatát, melynek értelmében,

minthogy a Bary vizsgálóbírónak eljárási eredménye a vizsgálati iratokban úgy is föl van tüntetve, e tekintetben nincs szükség Bary vizsgálóbíró tanúzására. Az esetben pedig, ha Bary vizsgálóbírónak mulasztásai, szabályellenes vagy törvényellenes tettei lennének is, azok semmi esetre sem tartoznának a törvényszéknek a végtárgyalás alkalmával való elbírálására, hanem rendes törvényes uton lennének megvizsgálendók.

Szeffert ügyész semmiségi panaszt jelent be.

Következik Péczeli irnoknak tanu-vallomása. Az elnök, az ügyész és utánok Eötvös védő intéznek kérdéseket tanuhoz.

Eötvös K. kérdé tanutól, hogy hány éves?

Péczeli K.: Már megmondtam tegnapi. Kétszer nem felelek egy és ugyanazon kérdésre. (Helyeslés a hallgatóság körében.)

Eötvös K.: Válaszát tegnap nem hallottam,

Elnök: Tessék jobban figyelni a tárgyalás menetére.

Eötvös K.: Én érzem a pillanat fontosságát, midőn a fiúnak apja és annak társai elleni főbenjáró vallomása kiderítendő. A tanu azonban úgy látszik, ennek fontosságát nem érzi. — Előéletére vonatkozólag kívánok a tanuhoz kérdéseket intézni. — Ezelőtt 14 évvel, mint veszprémmegyei fiskus kegyelmi rendeletet kellett hivatalosan foganatosítanom. Több elítélre terjedt ki a kegyelem. A megkegyelmezettek közt volt egy gyilkosságért 15 évre elítelt illavai fegyencz, aki büntetéséből 12 évet már leült. Ezen fegyencznek a neve: Péczeli Kálmán volt. Mondja meg: ön volt-e az?

Péczeli Kálmán (dühösen, szikrázó szemekkel felel): Ez nem tartozik a dologra. Fáj, hogy a törvényszék ily alávaló szemtelenséget megenged.

Elnök konstatálja, hogy Péczeli Kálmán 1872 óta mint diáknok, illetve mint irnok, hivatalosan működik a törvényszéknél és kifogástalanul viselte magát ezen idő alatt. Különben a fegyhazi értesítés a szeméyleírással együtt az ügyiratokhoz csatolatott.

Eötvös K.: A tszéket kérem, hogy a tárgyalás végén méltóztatásuk az erre vonatkozó iratokat fölolvastatni. Ami Péczeli előbbi feletét illeti, az nem rám nézve, hanem a tszékre nézve sértő.

Péczeli K. további vallomásában mondja, Scharf Móríciz május 21-én kelt vallomásáról szóló első jegyzőkönyv fölvétele után tanu Nyiregyházán két-három napig betegesen feküdt.

Eötvös K.: Ön Eszláron, május 22-én több kihallgatás. jegyzőkönyvet aláírt, mint tanuj Hogy lehetett ez, ha beteg volt?

Péczeli K.: Meglehet, hogy ez tévedésen alapszik.

Eötvös K.: Május 24-én is irt alá Nyiregyházán jegyzőkönyveket. Hát azok?

Péczeli K.: Amikor nem voltam hivatalban és kihallgatások történtek, akkor utólag aláírtam a jegyzőkönyveket.

Eötvös K.: Miért tartotta szükségesnek, bár ez egyáltalában nincs szokásban, a jegyzőkönyvnek végére Scharf Mórícizsal odairatni: „Vallottam ezeket minden kényszer nélkül?”

Péczeli K.: Azért, mivel a csend-

biztosnál háltunk; de azért is, hogy gyanu se férhessen ahhoz, miszerint semmiféle pressió nem gyakoroltatott, de még gorombán sem szólot-tak hozzá.

Eötvös K.: Scharf Móríciz önként irta oda azokat a szavakat?

Péczeli: Igenis, önként.

Eötvös K.: Neki jutott az eszébe?

Péczeli K.: Nem. Én mondtam neki, hogy írja alá és jelentse ki, hogy vallomását minden kényszer nélkül tette.

Eötvös K.: Vett-e ön már részt más büntügyi vizsgálatokban?

Péczeli K.: Sokszor.

Eötvös K.: Akkor tudja tehát, hogy a gyermek nem tartozik apja ellen vallani?

Péczeli K.: Tudom.

Eötvös K.: Miért nem figyelmeztette tehát, ha tudja, Scharf Mórícizot arra?

Péczeli K.: Igenis, figyelmeztettem, sőt kérdeztem, hogy miért akarja apja helyzetét súlyosbitani? Különben tudtam én, hogy Móríciz nem fogja az apját vádolni.

Eötvös K.: Válasza meglepő. Honnan mondhatta ön azt?

Péczeli K.: Hiszen részt vettem Eszláron az egész vizsgálatban.

Eötvös K. konstatálni kéri, hogy Scharf Móríciz vallomása előtt Eszláron csupán a kis Samu fecsegése volt az egyetlen nyom, mely szerint „Eszter nyakát a metsző bácsi vágta el.”

Következik Recsky András csendbízós vallomása, mely lényegében megegyez Péczeli vallomásával.

Recsky András azt vallja, hogy a cselédet Péczeli rendelte be, amikor Scharf Móríciz kijelentette, hogy vallani akar.

Friedmann védő: Honnan tudta ön, hogy Scharf Móríciz vallomása fontos lesz?

Recsky A.: Onnan tudtam, mert a fiu már előzetesen megmondta, hogy ő szeretne ugyan vallani, de nagyon fél a zsidóktól s aztán meg sajnálta édes apját.

Friedmann: Miért történt az, önnök tudomása lévén arról, hogy a törvény alakilag önnök, mint csendbízósoknak jogot ad a vallatásra, sokkal inkább, mint Péczeli irnoknak, hogy mégis Péczelivel iratta a jegyzőkönyveket, daczára annak, hogy Péczelinek még rettentő főfájása is volt?

Recsky A.: Azért irattam Péczelivel, hogy ketten legyünk ott jelen.

Friedmann: Hát Péczeli, ha olyan rettentő főfájása volt, hogy nem kérte önt arra, hogy mentse föl a jegyzőkönyvek irásától?

Recsky A.: Nem kért rá.

Friedmann: Higyeje aki akarja.

Rövid szünet után a tszék folytatja a tárgyalást.

Recsky András felszólal Friedmann védő azon sértő szavai ellen, hogy vallomására azt jegyezte meg: „Higyeje, aki akarja.”

Friedmann: Saját részemről vallomásom valószínűtlennek tartom.

Következik Arvai Jozefa, Recsky csendbízós cselédjének vallomása.

Arvai Jozefa Scharf Móríciz ottiléte után lépett csak Recskyhez szolgálatba. Vallomása oda irányul, hogy az előtte ott szolgált Leskó Mari beszélte egy más vizsgálati ügyben Recsky konyhájában várakozó zsidó asszonynak, hogy a zsidófiut (Scharf Mórícizot) ugyancsak megkínózták. Recsky Leskó Marit ezen fecsegéseért magához behívta és megpofozta. Recsky András beismeri, hogy

Leskó Marit megfenyítette, de ezt azon indokból tette, mert nála a cselédnek egyáltalában nem szabad sem vizsgálati ügyekről, sem vizsgálat alatt álló személyekkel beszélgetni.

Janek Gergely tanu, lófark levagdolásért négy óra elítelt fegyencz Recskynél szolgált, mint kocsis. Tanu a kertre néző ablakon keresztül hallotta, midőn Recsky András csendlegényeinek parancsolta, hogy tüssék és pofozzák Scharf Mórícizot. Ő azonban saját szemével nem látta, hogy tényleg bántalmazták volna Scharf Mórícizot. Nem láthatta azért, mert Recsky a vallató szobából kijövén, őt a többi hallgatózó cselédekkel együtt az ablaktól elkergette.

Recsky András beismeri, hogy a tanu és a többi hallgatózót az ablaktól elkergette; de azért, mivel zajongtak és zavarták a tanu-vallomás folyamatát és fölvételét. Ő egyébként Janeket hamis és megvesztegetett tanunak nevezi.

Leskó Mari, Recskynél a vallatás idején szolgált cseléd, vallomása szerint Recsky András előbb azt kérdezte Scharf Móríciztól, hogy az apja ölte-e meg Esztert, vagy sakterek és a koldus zsidó? Amidőn pedig Scharf Móríciz nem felelt, előbb a fülét húzta meg, utóbb pofozta, később pedig Bakó csendlegény korbáccsal verte.

Recsky András kikel e vallomás ellen és Leskó Marit is hamis tanunak nevezi.

Szilvási Sára, szintén Recsky cselédje, közvetlenül a vizsgálatra vonatkozó dolgokról semmit sem tud. A többi cselédektől azonban azt hallotta, hogy a zsidó fiut nem bántották.

Ezután elnök előszólítja Barcza Dani debreczeni csendbízóst, kitől sensációs leleplezéseket várnak.

Barcza csendbízós azonban nem volt jelen.

Szeffert ügyész ellen a hangulat mindinkább ingerültebb és izgatottabb kezd lenni. A Szabolcs megyei gentry élesen és hangosan kifakad ellene, amiért mint közvádlo az ügyiratokhoz csatolta a Péczeli Kálmán, egyik terhelő tanura vonatkozó foghazi kivonatokat.

Cserésné, az ujonan jelentkezett tanu, vallomásai a beavatott körökben már ismertek és jelentéktelenségnek mondatnak.

Péczeli Kálmán irnokra vonatkozólag még az esti órákban a következő távirati tudósítást vettük: Péczeli Kálmán irnokra vonatkozólag hitelesen értesülök a következőkről: Péczeli szerelmi viszonyban élt egy nővel és ezzel szövetségbe kötötték férjét, testét darabokra vagdalták. Péczelinek 15 évi büntetéséből a hátralevő hármat Horváth Boldizsár minisztersége alatt engedték el.

Nyilttér.

Ma szerdán a

„Nemzeti” szálloda
diszes udvarkerthelyiségében
Onodi zenekara játszik.

Ma szerdán

„Feketesas” szálloda
udvarkerthelyiségében
halestély lesz.

Onodi K. zenekara játszik.

Felelős szerkesztő: ENYED LUKÁCS.

